

PRIKAZI

Marija Riman

HRVATSKI SKLADATELJ O. KAMILO KOLB

Hrvatska franjevačka provincija sv. Ćirila i Metoda
Rijeka, 2000.

U proteklih nekoliko godina, počevši od 1993. godine, hrvatski skladatelj o. Kamilo Kolb (1887.-1965.) polako je počeo izranjati iz relativnog zaborava. Zasluga je to istraživačkog dvojca dr. Marije **Riman** i Petra Antuna **Kinderića**, koji su otada objavili pet svezaka Kolbovih izabranih skladbi i popratili ih komentarima i analizama. Kao krunu svojih dotadašnjih istraživanja M. Riman je o Kolbu izradila doktorsku disertaciju koja se sada (nešto skraćena) nalazi pred nama u obliku opsežne monografije u dva sveska. Prvi svezak (196 stranica) sadrži tekst, a drugi (633 stranica) popis Kolbovih djela s incipitima svih njegovih skladbi, izuzevši obradbe. Broj izvornih Kolbovih djela iznosi okruglo 1300, čemu treba dodati 155 obradbi. Uz svaku skladbu navedeni su relevantni podaci o njoj: naslov, sastav, broj taktova, arhivacija ili mjesto pohrane, grafičko stanje skladbe (autograf, prijepis ili umnažanje), datacija, izdanje (kod tiskanih skladbi) i eventualna napomena. Skladbe su svrstane abecednim redom te posebno navedene po vrsti odnosno izvodačkom sastavu.

Prije nego što je (u prvoj knjizi) pristupila prikazu Kolbova života i stvaranja, autorica je ukratko ocrtala razvoj hrvatske duhovne glazbe i - što je osobito važno - teorijski razjasnila odnos pojmova duhovna, crkvena, liturgijska i neliturgijska glazba. Kolbov život dokumentiran je brojnim podacima te nizom faksimila i fotografija.

Premda je Kolb pisao djela za različite sastave, on je u prvom redu vokalni skladatelj, a u tome, najopsežnijem dijelu njegova stvaralaštva od 1141 skladbe, njih 562 je namijenjeno mješovitom zboru. Važno je naglasiti da se u tim djelima (prema to sam Kolb nije učinio) mogu razlučiti skladbe namijenjene pučkom izvodenju i one s višim umjetničkim zahtjevima. Među instrumentalnim skladbama nalaze se one za orgulje, glasovir, komorne sastave, simfonijski i tamburaški orkestar.

Prikazujući pojedine skupine Kolbovih djela, autorica je samo ponegdje dala detaljniju analizu skladbi iz određene skupine. Kako prva knjiga (iz praktičnih razloga) ne sadrži notne primjere, trebalo bi pri praćenju analize posegnuti za već spomenutim ranijim izdanjima Kolbovih djela.

Kolbov harmonijski izraz je kasnoromantičan, a često ga obilježavaju alteracije, kromatika i disonantnost. Melodijska se linija ponekad kreće u velikim intervalskim skokovima. Sve je to Kolb stavio u službu duhovnosti, ali se upravo time izdvaja od svojih suvremenika, autora duhovne glazbe. U zaključku autorica iznosi misao da je Kolb "jedan od najvećih hrvatskih skladatelja duhovne glazbe ovog razdoblja". Njegovo se stvaralaštvo "po svojoj posebnosti uključuje u opći slijed hrvatske glazbene baštine 20. stoljeća".

Nikša Njirić

PROMOCIJA CD-a O. KAMILO KOLB OFM – IZBOR IZ DJELA

U crkvi sv. Franje u Zagrebu predstavljen je 8. veljače 2001. dvostruki CD *O. Kamilo Kolb OFM – Izbor iz djela* koji je snimljen u lipnju i listopadu 2000. godine u Varaždinskoj katedrali. Na prvom CD-u nalaze se samo instrumentalne skladbe za orgulje Kamila Kolba u izvedbi Hvalimire **Bledšnajder**, dok je na drugom CD-u osam skladbi za dvo-glasni ženski zbor i orgulje, te šest skladbi napisanih za sopran i orgulje te bariton i orgulje. Izvodači na drugom CD-u su *Djeverjački zbor crkve sv. Petra Schola Cantorum* iz Zagreba; Dubravka **Krušelj**, sopran; Mladen **Kahlina**, bariton; Hvalimira Bledšnajder, orgulje i Josip **degl' Ivello**, dirigent.

Na svečanoj promociji, koju je vodio glazbeni producent ovog projekta mo. Izak **Špralja**, govorio je Igor **Gjadrov**, dirigent i Kolbov suvremenik prisjetivši se 1944. godine, kad je bio prisutan na koncertu u dvorani franjevačkog samostana (sadašnjem kazalištu *Komedija*) na kojemu je tadašnji *Radijski orkestar* izvodio djela hrvatskih franjevac, među njima i Kamila Kolba, te naglasivši značaj i potrebu glazbenom amaterizma u očuvanju glazbene baštine. Mo. Izak Špralja pročitao je i osvrta akademika Anđelka **Klobučara**, koji je posebno istaknuo dobar izbor djela kao i izvedbu orguljašice Hvalimire Bledšnajder. Dr. Stanko **Vitković**, prebendar prvostolne crkve zagrebačke dotaknuo se liturgijske upotrebe skladbi snimljenih na CD-u. Predstavili su se i izdavači projekta: u ime *Nakladničke kuće Sveta glazba* Alojzije **Prosoli**, a u ime *Hrvatskog katoličkog radija* Slavko **Nedić**. Zanimljive su bile riječi još jednog Kolbovog suvremenika, fra Bonaventure **Dude**, koji je o skladatelju rekao: "Za života je bio franjevac, a poslije smrti očitovao se kao kompozitor-franjevac."

Iste je večeri predstavljena i knjiga autorice dr. sc. Marije **Riman** *Hrvatski skladatelj o. Kamilo Kolb*, o kojoj su govorile dr. Eva **Sedak**, muzikolog i sama autorica dr. Marija Riman. Na kraju su progovorili i sami izvodači. Prof. Hvalimira Bledšnajder zahvalila se patru Anti **Jesenoviću**, koji joj je ponudio rukopis orguljaških skladbi o. Kamila Kolba i proporučio ih za izvođenje. Glavni organizator i nositelj projekta, glazbeni producent i dirigent Josip degl' Ivello spomenuo je i zahvalio se i ostalim suradnicima koji su sudjelovali u projektu i pisali za knjižicu CD-a, nakon čega je uslijedio i glazbeni dio programa.

1. *Koralna tema za orgulje*
2. *Milosti Gospodnje iz Psalma 88, Misericordias Domini*
3. *Zlatnih krila - dvije varijacije na adventsku temu*
4. *Djetešce Ti moje drago za sopran i orgulje*
5. *Pastiri pred štalicom - božićna tema za orgulje*
6. *Molitva za bariton i orgulje*
7. *Sedam riječi Kristovih na križu (izbor) za orgulje*
8. *Ave Jesu (Odzivam se Isuse)*
9. *Večernji zvone*
10. *Passacaglia za orgulje*
11. *Ave Maria u A-duru*

Ovaj glazbeni dio programa izveden je i 18. veljače 2001. u crkvi sv. Petra u Zagrebu.

Na kraju još samo citat iz skladateljevih pisama koji je bio moto idejnog nositelja ovog projekta, dirigenta Josipa